

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПРАВА, ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра державно-правових дисциплін
Заочне відділення

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
магістра
на тему:
«ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ СУБ'ЄКТІВ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Виконав:

студент II курсу, спеціальності
262 «Правоохоронна діяльність»
Поляков Олександр Васильович

Науковий керівник:

к.ю.н., доцент
Арабаджи Наталя Борисівна

Рецензент:

к.ю.н., доцент
Атаманова Наталя Віталіївна

АНОТАЦІЯ

Поляков О.В. Особливості правової свідомості суб'єктів правоохоронної діяльності. – На правах рукопису.

Дипломна робота магістра, спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність», Міжнародний гуманітарний університет, Одеса, 2021 рік.

Дипломна робота магістра присвячена розгляду сутності правової свідомості суб'єктів правоохоронної діяльності та її структурних елементів: правової психології, правової культури, правового виховання, правової ідеології, правової поведінки. Розкриваються внутрішні особливості формування та становлення свідомості суб'єктів правоохоронної діяльності та факторів, що на неї впливають, а також її значення в розвитку демократичної незалежної держави.

У вступі подається основна мета та завдання даного дослідження, встановлені предмет та об'єкт дипломної роботи магістра.

Перший розділ «Науково-теоретичний аналіз правової свідомості» присвячено аналізу терміну «правово свідомість». Розкрито його характерні ознаки, підходи та концепції до даного питання. Виокремлено види та функції правової свідомості, здійснено їх змістовний аналіз. Окрему увагу приділено правовій свідомості особистості як основі професійної правосвідомості юриста-правника.

Другий розділ «Головні риси правосвідомості суб'єктів правоохоронної діяльності» присвячено аналізу правоохоронних органів та здійснюваною ними діяльності, розкрито основні чинники, що впливають на процес становлення правосвідомості, виокремлено позитивні та негативні тенденції, проаналізовано ознаки, види та особливості формування на сучасному етапі державотворення. Здійснено історичну ретроспективу визначення правової природи правосвідомості. Зокрема, визначено, що до основних сфер, які впливають на розвиток правосвідомості, належать право, політика, економіка

та релігія. Простежені взаємозв'язки понять «правова освіта», «правове виховання», «правові цінності».

Третій розділ «Повага до права та професійна компетентність як найважливіші ключові елементи формування високої правосвідомості суб'єктів правоохоронної діяльності» присвячено аналізу особливостей реалізації поваги до права, доцільності впровадження даного принципу в навчальну програму студентів-юристів. Визначено місце і роль правової компетентності як складника правової культури фахівців у контексті забезпечення високої якості професійної підготовки і конкурентоздатності кожного суб'єкта, на якого покладається функція забезпечення правопорядку в країні.

Висновки містять основні положення, які отримали належне наукове обґрунтування в процесі виконання встановлених у дипломній роботі магістра завдань.

Ключові слова: право, правосвідомість, свідомість юриста, юридична правосвідомість, правоохоронні органи, правоохоронна діяльність, повага до права, професійна компетентність, правове виховання, правова культура, юридична обізнаність.

ANOTATION

O. V. Polyakov Special features of the legal status of subordinates to law enforcement action. - As a manuscript.

Master's diploma, specialty 262 "Law enforcement", International Humanitarian University, Odessa, 2021 ric.

The diploma of the master's robot is assigned to the view of the day-to-day of the legal status of subordinates of law-enforcement action and structural elements: legal psychology, legal culture, legal education, legal ideology, legal behavior. The internal features of the form and the establishment of the identity of the subordinates of the law-enforcement agency and factors that are added to it, and also significant in the development of a democratic independent state, are revealed.

At the entrance, the main meta and meta of the given presentation, the subject of the master's diploma, was established.

The first section "Scientific-theoretical analysis of legal evidence" is assigned to the analysis of the term "legal evidence". Rozkrito yogo characteristic signs, go that concept to this nutrition. The view of the function of legal evidence is vividly seen, and the analysis is made. Okremu respect has been given to the legal evidence of specialness as the basis of the professional legal evidence of a lawyer-lawyer.

Other section "Golovni RISS pravosvidomosti sub'ektiv pravoohoronnoï diyalnosti" prisvyacheno analizu pravoohoronnih organiv that zdiysnyuvanoyu them diyalnosti, rozkrito osnovni chinniki scho vplivayut on the Process of Becoming pravosvidomosti, viokremleno pozitivni that negativni tendentsii, proanalizovano Find our, Vidi that osoblivosti formuvannya on Suchasnyj etapi derzhavotvorenniya. There is a historical retrospective of the value of the legal nature of legal awareness. Zokrem, viznacheno, up to the main areas, which are injected on the development of legal awareness, lay the law, politics, economics and religion. Simple interconnections to understand "legal coverage", "legal awareness", "legal values".

The third section "Leadership to the law and professional competence as the key elements of the formation of high legal awareness of subordinates in law enforcement" is assigned to the analysis of the peculiarities of the principles of realizing students to the law, the program of The role of legal competence as an adjuster of the legal culture of factions in the context of the high quality of professional training and competitiveness of the skin sub'ct, on which relies on the function of security in the law enforcement, has been designated.

Drawings to take revenge on the main provisions, as they have renounced the proper scientific design in the process of establishing a diploma at the master's diploma robot.

Key words: law, legal awareness, lawyer's evidence, legal legal awareness, law enforcement organizations, law enforcement, law enforcement, professional competence, legal awareness, legal culture, legal responsibility.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ I. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРАВОВОЇ СВІДОМОС.....	9
1.1. Поняття та структурні компоненти правової свідомості.....	9
1.2. Функції та класифікація правової свідомості.....	26
1.3. Правова свідомість особистості як основа професійної правосвідомості юристів.....	36
РОЗДІЛ II. ГОЛОВНІ РИСИ ПРАВОСВІДОМОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	43
2.1. Ознаки юридичної правосвідомості та її вплив на правову культуру населення.....	43
2.2. Сутність та основна характеристика суб'єктів правоохоронної діяльності.....	51
2.3. Фактори, що впливають на формування правової свідомості суб'єктів правоохоронної діяльності.....	59
РОЗДІЛ III. ПОВАГА ДО ПРАВА ТА ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК НАЙВАЖЛИВІШІ КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ ФОРМУВАННЯ ВИСОКОЇ ПРАВОСВІДОМОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	70
ВИСНОВКИ.....	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	87

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамов А. И. Функции правосознания и их роль в реализации функций права // Правоведение. – 2006. – № 5. – С. 23 – 34.
2. Академічний тлумачний словник української мови: в 11-ти т. (1970–1980). [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/dzherele>
3. Акімов О.О. Функціональні чинники системогенезу професійної діяльності державних службовців / О. О. Акімов // Інвестиції: практика та досвід. – 2018. – № 24 (грудень). – С. 68-74.
4. Алексеев С.С. Право : опыт комплексного исследования. – М.: Мысль, 1999. – 320 с.
5. Амиров К.Ф. Понятие «правовая культура»: вопросы содержания и структуры / К. Ф. Амиров // Право и образование : Современный гуманитарный университет. – 2012. – № 8. – С. 88-101.
6. Андрухів О. І. Правові заходи організації радянської системи виховання безпритульних дітей (на прикладі західних областей) [Електронний ресурс] / О. І. Андрухів // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія: Право. – 2018. - № 6. – С. 10-16.
7. Андрушко І. Я. Правове мислення як центральна ланка правової культури [Електронний ресурс] / І. Я. Андрушко // Актуальні проблеми держави і права. - 2012. – Вип. 63. - С. 231-238
8. Анісарович М.Ю. Роль та цінність соціально-правового виховання молоді у світі // Молодіжний науковий юридичний форум : матеріали Міжнар. наук.-прак. конф. до Дня науки (Київ, 18 трав. 2018 р.). – Т. 1. – 2018. – С. 50-52.

9. Бакала А.А. Роль правового виховання у становленні та розвитку громадянського суспільства в Україні // Чорноморські політологічні читання : матеріали 3-ої наук.-практ. конф. (Одеса, 12-13 грудня 2014 р.). – С. 88-90.

10. Балинська О. Методики формування мовної компетенції правника/правоохоронця // Юридичний вісник України: Загальнонац. правова газ. – 2020. – 3-16 липня (№ 26/27). – С. 10-11.

11. Безсмертна Я.П. Інститут безоплатної правової допомоги в зарубіжних країнах та Україні / Я. П. Безсмертна // Верховенство права очима правників-початківців : у 2 т. : матеріали Всеукр. студент. наук. конф. студентів та аспірантів (Одеса, 3 груд. 2016 р.). – 2016. – Т. 1. – 2016. – С. 50-51.

12. Бекешкіна І. Українське громадянське суспільство: самооцінка і діагностика / Ірина Бекешкіна // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2019. – № 3. – С. 18-21.

13. Бичков М. М.Правова свідомість і правова культура як фактори підвищення ефективності інститутів громадянського суспільства [Електронний ресурс] / М. М. Бичков // Гілея: науковий вісник. - 2018. - Вип. 138(2). - С. 134-138.

14. Бондаренко І. В. Органи внутрішніх справ в системах правоохоронних органів України, Російської Федерації та інших зарубіжних країн : теоретичні аспекти : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. юрид. наук : спеціал. 12.00.01 – теорія держави та права ; історія політичних і правових вчень / І. В. Бондаренк ; Нац. акад. внутр. справ України. – К., 2004. – 24 с.

15. Борканюк А. Культурна безпека особистості як мета культурної політики держави // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філософія». – 2011. – Вип. 9. – С. 82–88.

16. Великанова М.М. Теорія держави і права : навч.-метод. посіб. / М.М. Великанова, О.Ю. Великанов, І. В. Половко. – Ніжин : Вид-во НДУ ім. М.Гоголя, 2006. – 164 с.

17. Ветоха А.О. Політична культура - як невід'ємний елемент функціонування суспільства / А.О. Ветоха // Чорноморські політологічні читання : матеріали 4-ої наук.-практ. конф. (Одеса, 11-12 грудня 2015 р.). – 2015. – 180 с. – С. 89-92.

18. Волуйко О. Поняття правоохоронної діяльності та правоохоронних органів у світлі концепції національної безпеки України / Олексій Волуйко, Олена Дручек // Підприємництво, господарство і право: Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2020. – № 10. - С. 95-100.

19. Вопленко Н. Н. Правосознание и правовая культура : учебное пособие / Н. Н. Вопленко. – Волгоград : Изд-во ВолГУ, 2000. – 52 с.

20. Выршиков А.Н. Патриотическое воспитание молодёжи в современном российском обществе: монография / А.Н. Выршиков, М.Б. Кусмарцев. – Волгоград: Авторское перо, 2006. – 174 с.

21. Гальцова О. В. Зміст принципу поваги до прав і свобод людини у кримінально-виконавчому законодавстві, виконанні й відбуванні покарань [Електронний ресурс] / О. В. Гальцова // Проблеми законності. - 2014. - Вип. 125. - С. 216-223

22. Гаман Т.В. Підвищення рівня професійної компетентності публічних службовців: ціннісний аспект / Тетяна Василівна Гаман // Університетські наукові записки. Право. Економіка. Управління : часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права. – 2017. – Вип. 4 (64). – С. 73-84.

23. Гегель Г. Феноменологія духу / Г. Гегель // Філософська думка: укр. науково-теоретичний часопис. – 2010. – № 3. – С. 96-110.

24. Гладких М.В. Понятие индивидуального правосознания в свете психоаналитической теории : автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теория и история права и государства; история правовых учений» / М.В. Гладких. – Ставрополь, 2004 г. – [Електронний ресурс] <http://www.dissercat.com/content/ponyatie-individualnogopravosoznaniya-v-svete-psikhoanaliticheskoi-teorii#ixzz4p9XSo881>

25. Глубоченко С. М. Формування світогляду як запорука правового мислення суддів: теоретико-правове дослідження : 12.00.01 : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Глубоченко Сергій Михайлович ; НУ "ОЮА". – Одеса, 2015. – 20 с.

26. Гуща О.О. Проблеми системи безоплатної вторинної правової допомоги та шляхи їх вирішення / О.О. Гуща, А.М. Акуленко // Адвокатура : минуле, сучасність та майбутнє : матеріали 10-ої Міжнар. (Ювілейна) наук.-практ. конф. (м. Одеса, 6 листоп. 2020 р.). – 2020. – С. 155-157.

27. Десятник В.О. Критично-правове мислення: об'єктивність науки / В. О. Десятник // Часопис Київського університету права: Укр. науково-теоретичний часопис. – 2015. – № 3. – С. 19-23.

28. Дмитрієнко Ю. М. Норми правової свідомості-культури-права: історико-правовий стан становлення та розвитку в методологічно-правовій співвіднесеності та перспективі [Електронний ресурс] / Ю. М. Дмитрієнко // Форум права. - 2010. - № 3. - С. 77-82

29. Дудченко О. Сутність правоохоронної системи / Олександр Дудченко // Підприємництво, господарство і право* : Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2019. – № 8. – С. 144-149.

30. Жидовцева О.А. Структура та функції професійної правосвідомості / О. А. Жидовцева // Форум права. – 2012. – № 1. – С. 307–312.

31. Загальна теорія держави і права : навч. посібник : основні поняття, категорії, право, конструкції та наукові концепції / авт. кол.: О.Л. Копиленко, О.В. Зайчук, А.П. Заєць [та ін.] ; наук. ред. Н.М. Оніщенко. – К.: Юрінком Інтер, 2016. – 400 с.

32. Заєць А.С. Загальнотеоретична характеристика форм правового виховання в сучасній Україні : 12.00.01 : дис. ... канд. юрид. наук / Заєць Арина Сергіївна ; НУ "ОЮА", наук. керівник В. В. Завальнюк, офіційні опоненти: Л. Г. Матвєєва, Д. Г. Манько. – Одеса, 2018. – 201 с.

33. Іваній О.М. Арадова освіта як засіб формування громадського суспільства // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Юриспруденція. – 2016. – № 22. – С. 42 – 45.

34. Камінська Н.В. Пріоритети реформування правоохоронних органів у контексті євроінтеграційного курсу України/ Н.В. Камінська // Актуальні проблеми реформування правоохоронних органів : матер. міжнар. науково-практ. конфер., 28–29 берез. 2014, м. Дніпропетровськ. – Дн., 2014. – С. 41–43

35. Клімова Г.П. Правосвідомість : до теорії питання / Г. П. Клімова // Актуальні питання інноваційного розвитку. – 2012. – № 2. – С. 35–41.

36. Ключкович В.Ю. Напрями подолання деформації професійної свідомості суддів: загальноправовий аспект / В. Ю. Ключкович // Правове життя сучасної України : у 3 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 15 трав. 2020 р.). – 2020: Т. 1. – С. 139-143.

37. Князькова Л.М. Юридична клініка як інноваційний напрямок розвитку правової освіти в Україні / Л.М. Князьков // Правовий часопис Донбасу : зб. наук. Праць. – 2017. – № 2 (60). – С. 9-14.

38. Кобець О. В.Роль рівнів професійної правової свідомості у структурі юридичної діяльності [Електронний ресурс] / О. В. Кобець // Проблеми сучасної психології. - 2014. - Вип. 23. - С. 238-249.

39. Ковальчук В.Б. Громадянська правосвідомість як фактор утвердження легітимності державної влади / В.Б. Ковальчук // Вісник Академії митної служби України. Серія «Право» : наук. зб. – Д., 2014. – № 1 (12). – С. 47–53.

40. Комарницька Л.С. Особливості правової свідомості неповнолітніх / Л.С. Комарницька // Матеріали XVIII Звітної студентської наукової конференції : у 3 т. : (Одеса, 16 трав. 2015 р.). – 2015. – Т. 1. – С. 31-32.

41. Компетентність особистості в контексті сучасних соціальних трансформацій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Полтава, 28 лют.

2014 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого ; ред. кол. : О. П. Бушан, О.Р. Дашковська, С.В. Куцепал та ін. – Полтава: Техсервіс, 2014. – 341 с.

42. Коцкулич В.В. Формування професійної правосвідомості судді та суддівського розсуду: організаційний та праксеологічний аспект : 12.00.10 : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Коцкулич Вероніка Вікторівна ; наук. керівник Д. М. Белов, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, офіційні опоненти: С. В. Прилуцький, А. В. Шевченко. – К., 2018. – 20 с.

43. Кравчук М.В. Проблеми теорії держави і права (опорні конспекти): навч. посібник / М.В. Кравчук; НУ «ОЮА», Терноп. нац. екон. ун-т, рец. Ю. М. Оборотов. – Тернопіль, 2016. – 420 с.

44. Крестовська Н.М. Теорія держави і права : навч. посібник : рекомендовано МОН України: елементарний курс / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвєєва; НУ "ОЮА", рец. М. А. Дамірлі. – Харків: Одиссей, 2013. – 432 с.

45. Крижанівський А.Ф. Компетентна правова свідомість: до постановки проблеми / А.Ф. Крижанівський // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. – Одеса: ОНЮА, 2001. – Вип. 11. – С. 34-39

46. Література з питань релігії та релігієзнавства : наук.-допом. бібліогр. показ. за 1992-2001 роки / упоряд. І. В. Бабушкіна ; ОННБ ім. М. Горького. – Одеса, 2011. – 210 с.

47. Лук'янов Д.В. Теорія держави і права : посіб. для підгот. до іспитів / Д.В. Лук'янов, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський; за заг. ред. О.В. Петришина. – Х.: Право, 2018. – 196 с.

48. Луцький А.І. Правосвідомість юриста як суб'єктивне відображення чинної правової ідеології / А.І. Луцький // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2014. – № 2. – С. 50-60.

49. Лучанінова О.П. Виховання майбутнього фахівця у вищому технічному навчальному закладі: теорія і практика: монографія / О.П. Лучанінова. – Дніпро: Пороги, 2017. – 404 с

50. Марущак Н. М. Розуміння правосвідомості та сутності держави у творчості І. О. Льїна / Н. М. Марущак // Прикарпатський юридичний вісник : наук.-практ. журн. : зб. наук. прац. – 2020. – Вип. 1 (30). – С. 17-21

51. Нестеренко Є. Підвищення рівня правової та етичної культури державних управлінців як один із пріоритетів правового виховання в умовах соціальної мобільності / Є. Нестеренко // Підприємництво, господарство і право: Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2019. – № 6. – С. 230-234

52. Оборотов Ю.М. Правові міфи: навч.-метод. посібник / Ю.М. Оборотов, О.В. Тіщенко; НУ «ОЮА», рец.: А.Ф. Крижановський, Н.В. Аніщук. – Одеса: Фенікс, 2018. – 26 с.

53. Пильгун Н. В.Правова свідомість та правова культура в контексті формування громадянського суспільства [Електронний ресурс] / Н. В. Пильгун, О. О. Ройко // Держава і право. Юридичні і політичні науки. - 2019. - Вип. 86. - С. 7-22

54. Пінська О. С.Правова свідомість: загальна характеристика, основні риси та структура [Електронний ресурс] / О. С. Пінська // Форум права. - 2011. – № 1. – С. 784-788.

55. Піча В.М. Політологія : підручник для вузів : рекомендовано МОН України / В.М. Піча, Н.М. Хома ; за заг. ред. В.М. Пічі. – Львів: Новий Світ-2000, 2016. – 305 с.

56. Положення про Координаційну раду молодих юристів України при Міністерстві юстиції України: Наказ Міністерства юстиції 19.07.2007 № 520/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 27.09.2007 № 835/5) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.krmj.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=8&Itemid=1

57. Полонка І. Механізм неправомірної в теорії права: авторський підхід / І. Полонка // Підприємництво, господарство і право: Щомісячний

науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2018. – № 6. – С. 243-247.

58. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України №767-VII від 23.02.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>

59. Психологічна енциклопедія / авт.-упоряд. О.М. Степанов. – К.: Академвидав, 2006. – 424 с.

60. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави: навч. посіб. – Х.: Консул, 2005. – 160 с.

61. Рабінович П.М. Філософія права: навчальний посібник: в 5 ч. Львів : Галицький друкар, 2014. – 232 с.

62. Релігієзнавство: історія та теорія релігії : підручник / авт. кол.: О. М. Єременко [та ін.] ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. - Северодонецьк, 2017. - 268 с.

63. Россоха С. В. Правоохоронні органи державни в механізмі захисту прав і свобод людини і громадянина : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02.; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016. 20 с

64. Руденко М. В. Щодо визначення поняття «органи правопорядку» // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія «ПРАВО». – 2017. – №23. – С. 158–160.

65. Самофалов Л.П. Право-основа правового виховання особистості / Леонід Прохорович Самофалов // Конституційні цінності: правова природа та практика реалізації : зб. тез Міжнар. науково-практ. конф. (м. Хмельницький, 17 травня 2019 р.). – 2019: Ч. 2. – 307 с.

66. Самофалов Л.П. Право-основа правового виховання особистості / Леонід Прохорович Самофалов // Конституційні цінності: правова природа та практика реалізації : зб. тез Міжнар. науково-практ. конф. (м. Хмельницький, 17 травня 2019 р.). – 2019. : Ч. 2. – С. 168-170.

67. Скакун, О. Ф. Теорія права і держави : підручник : рекомендовано МОН України / О. Ф. Скакун ; рец. Ю. М. Оборотов. 4-те вид., доповн. і переробл. - Київ : Прав. єдність, 2014. - 525 с.

68. Современные философские проблемы естественных, технических и социально-гуманитарных наук : учеб. для аспирантов и соискателей ученой степ. канд. наук / под общ. ред. В.В. Миронова. Москва: Мысль, 2006. 639 с.

69. Соколовський, О.О. Основні підходи до розуміння явища правової свідомості / О.О. Соколовський // Правове життя сучасної України : у 3 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 15 трав. 2020 р.). – 2020.: Т.1. – С. 39-42.

70. Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

71. Судові та правоохоронні органи України : навч.-метод. посіб. для студ. 1 курсу денної форми навчання / Н.М. Бакаянова, Л.П. Нестерчук, Ю.С. Полянський [та ін.]; НУ «ОЮА». – Одеса: Фенікс, 2018. – 250 с.

72. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України : підручник / за заг. ред. С. М. Гусарова ; Харків. нац. ун-т внутр. справ МВС України. – Харків, 2020. – 512 с.

73. Теорія держави і права : навч. посіб. для підгот. фахівців з інформ. безпеки / за заг. ред. Л.М. Стрельбицької ; Нац. акад. служби безпеки України. – К.: Кондор, 2016. – 332 с.

74. Теорія держави і права : підгот. до держ. атестації : навч. посібник / Є.В. Зозуля, І. В. Іванов, А.В. Гончаров ; за заг. ред. Є.В. Зозулі, Донец. юрид. ін-т МВС України. – Херсон: Олді-плюс, 2018. – 164 с.

75. Тишина И. В. Понятие «правосознание» в исторической ретроспективе и современной науке / И. В. Тишина // Известия Российского государственного педагогического университета имени А. И. Герцена. Аспирантские тетради. – СПб., 2008. – № 32(70). – Ч. 1. – С. 335–341

76. Тішко Д.А. Акти МОП як джерела міжнародно-правового регулювання праці / Д.А. Тішко // Правове життя сучасної України : у 3 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 15 трав. 2020 р.). – 2020. – Т. 2. – С. 229-231.

77. Ткаченко Р. Бог і необхідність: концепція необхідного у Аристотеля та Ансельма Кентерберійського / Ростислав Ткаченко // Філософська думка – 2016. – № 5. – С. 56-64.

78. Ткачук А.С. Особливості та взаємозв'язок правосвідомості та правової культури / Правова держава. – № 15. – 2012. – С. 32–37

79. Трофименко В.А. Правова система як об'єкт правового виховання / В.А. Трофименко // Суспільство, людина, право: сучасні дослідження актуальних проблем : монографія. 2014. – С. 241-259.

80. Трофименко В.А. Правоохоронець у системі правового виховання: морально-етичний аспект його діяльності // Суспільство, людина, право: сучасні дослідження актуальних проблем : монографія. – 2014. – 393 с.

81. Тюріна О. В. Сучасні системи судових і правоохоронних органів (порівняльно-правова характеристика): [навч. посіб.] / О.В. Тюріна. – К.: Скіф, 2008. – 96 с.

82. Тямало С. П. Формування соціальної відповідальності особистості як соціально-педагогічна проблема [Електронний ресурс] / С. П. Тямало // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. - 2013. - № 10(4). - С. 209-214.

83. Філософія правового виховання: навч. посібник : рекомендовано МОН України / Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого ; за ред.: А.П. Гетьмана, О.Г. Данильяна. – Х.: Право, 2014. – 248 с.

84. Хопта С.Ф. Сутність правосвідомості судді: філософський та соціальний рівні / С. Ф. Хоппа // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2017. – № 7. – 64 с. – С. 43-47.

85. Храмов С.М. Социологические методы измерения латентной преступности / Храмов С.М. // Ученые записки Таврического национального

университета им. В. И. Вернадского. Сер. Юридические науки. – 2013. – Т. 26 (65). – № 2-1 (Ч. 2). – С. 269-274.

86. Цимбалюк М. М. Філософсько-правові інтенції інтеграційного формування національної свідомості / М.М. Цимбалюк // Вісник Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого. Сер.: Філософія, філософія права, політологія, соціологія : зб. наук. прац. – 2015. – № 1 (24). – С. 34-42.

87. Цуркан О.В. Функції правосвідомості працівників органів внутрішніх справ у сучасних умовах / / Науковий вісник Чернівецького університету. – 2012. – Випуск 618. Правознавство. – С. 129-133.

88. Чайковський С.В. Філософські проблеми співвідношення феноменів правосвідомості та поваги до права / С. В. Чайковський // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 939–943

89. Черкас М.Є. Функції правосвідомості в механізмі правового регулювання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / М. Є. Черкас ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Х., 2010. – 18 с. – С. 11

90. Шай Р. Я. Природа та сутність правоохоронної діяльності // Наше право. – 2014. – № 5. – С. 10-16.

91. Шерстюк С. В. Правовий нігілізм як антипод правової культури [Електронний ресурс] / С. В. Шерстюк // Вісник Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого". Серія : Філософія, філософія права, політологія, соціологія. - 2013. - № 3. - С. 269–271

92. Шийка О Безоплатна правова допомога: проблеми вдосконалення / Шийка, І. Л. Тимошишин // Адвокатура : минуле, сучасність та майбутнє : матеріали 10-ої Міжнар. (Ювілейна) наук.-практ. конф. (м. Одеса, 6 листоп. 2020 р.). – 2020. – С. 365-367

93. Юридична психологія: Підручник / За заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсеєва. – К.: КНТ, 2007. – 359 с.

94. Юрій М. Ф. Політологія : підручник / М. Ф. Юрій. – К. : Дакор, 2006. – 416 с

95. Ярема Н.С. Утопічні проекти Платона / Н. С. Ярема // Гілея : наук. вісник : зб. наук. праць : історичні науки, філософські науки, політичні науки. – Вип. 138 (№ 11). – Ч. 2: Філософські науки. – С. 7-11.

96. Kolomiets Y. Legal Status of Migrant Workers and Their Protection in EU Countries / Y. Kolomiets // Верховенство права очима правників-початківців : у 2 т. : матеріали Всеукр. студент. наук. конф. студентів та аспірантів (Одеса, 3 груд. 2016 р.). 2016: Т. 2. – Р. 377-379.

97. Kuriukin A.N. THE ECONOMIC LEGAL AWARENESS OF RUSSIANS: INTERNAL AND EXTERNAL FACTORS. MIR (Modernization. Innovation. Research). 2018; 9(3): 416-429. (In Russ.) <https://doi.org/10.18184/2079-4665.2018.9.3.416-429>

98. Lagutina I.V. Classification of Jurisdictional Forms of Protection of Employee's Labour Rights / I. V. Lagutina // Правове забезпечення соціальної сфери : матеріали 8-ої Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (Одеса, 8 квіт. 2017 р.). – 2017. – Р. 450-453.

99. Psychological Prospects Journal, Вип. 35, 2020, 83–100.